

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА
ХРИСТИЯНСКОТО
СЕМЕЙСТВО

Год. IV — Кн. 6.

Ноември

СПИСАНИЕ „ХРИСТИЯНКА“

ГОДИНА IV — КН. 6 — НОЕМВРИЙ

СЪДЪРЖА:

Нержкотворенъ образъ на Спасителя (картина).

Евангелието — Свещ. Методий Ивановъ.

Молебни пѣсни (стихотворение) — Л. Бобевски.

Отецъ Александъръ (разказъ) — Вл. Ф-ковъ.

Презъ днитѣ на глада (разказъ) — И. С-ски.

Мракътъ вечеренъ (нотирана пѣсень).

Чуднитѣ девизи (предание) — Сестра Илияка.

Изъ живота на велики жени светици: Изцѣрение: Св. Гликерия — И. С.-ски.

Наука за духовния животъ: Чувстващата страна на човѣшката душа — сърдцето. Третата страна на човѣшката природа — духа.

Дойдоха състритѣ — Свещ. Б. Георгиевъ.

Сестри отъ Бѣлия Кръстъ, като разпространителки на духовна книжнина въ с. Литаково, орханийско—снимка.

Сестри отъ Бѣлия Кръстъ и Прав. Хр. Братство въ с. Литаково, орханийско.

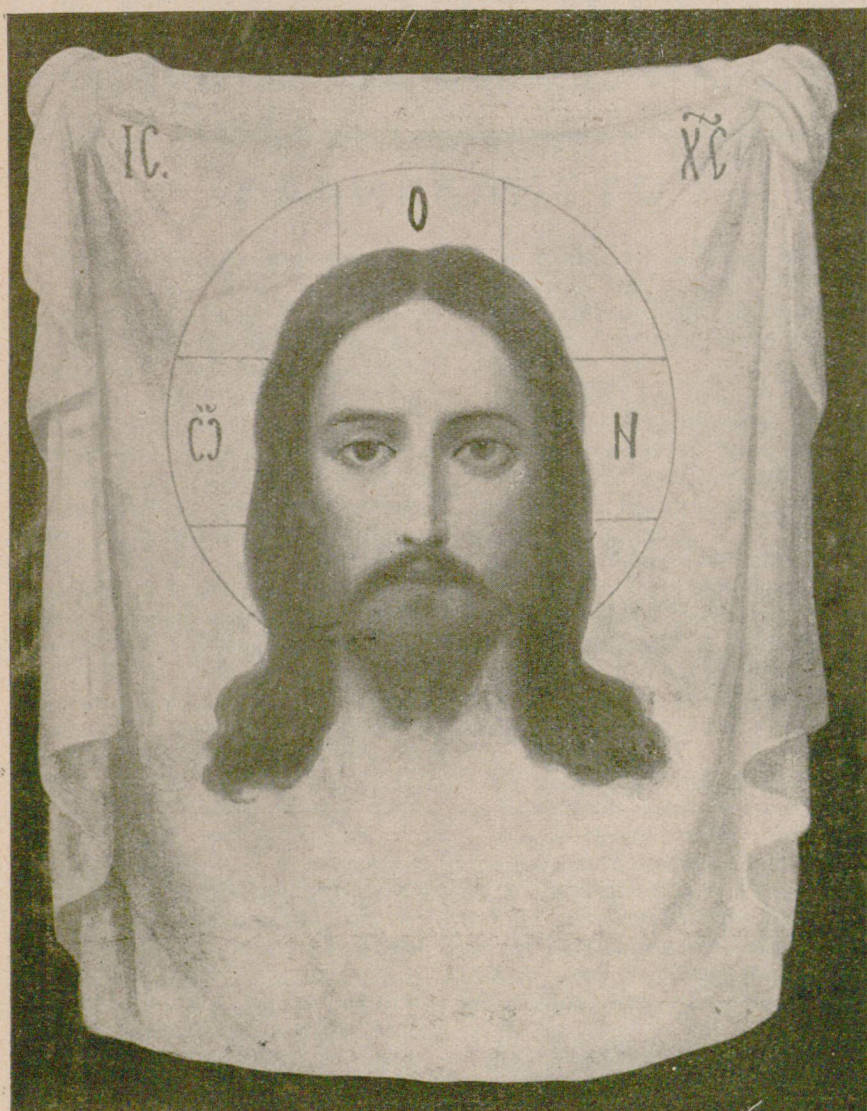
Дойдоха тѣ (стихотворение) — Свещ. Б. Георгиевъ.

Женското движение и неговата погрѣшна посока — Свещ. Цв. Христовъ.

Бележки.

Книгопись.

Поща.

НЕРЖКОТВОРЕНЪ ОБРАЗЪ НА СПАСИТЕЛЯ.

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО.

ЕВАНГЕЛИЕТО

Всѣкой четець има влечения и симпатии къмъ известни книги и четива. Единъ като разгърне вестника, най-напредъ поглежда и прочита хрониката; другъ — политическия отдѣлъ, трети стопанския, четвърти подлистника, обявленията, научни вести и пр. Сжщото е и съ книги съ по-сериозно съдържание. Едни четатъ романи, повести, разкази; други — пжтешествия, описания; трети, медицина, химия, търговски книги, философия, богословие и пр. Колкото повече се четатъ известненъ редъ книги, толкова по желани ставатъ. За това и всѣки четець си има свои любими, скжпи книги и образува цѣли библиотеки. Единъ погледъ върху библиотекиѣ на лѣкаритѣ, учителитѣ, свещеницитѣ, адвокатитѣ, финансиститѣ и пр. ще ни убеди въ това.

Любителитѣ на повестни четива, не гледатъ на цената — гледатъ само да я иматъ. Днесъ е златния вѣкъ на книги съ леко съдържание. Пазаря е наводненъ. Грамадни суми се харчатъ за тѣхъ. Книги съ сериозно, истински скжпо съдържание не се харчатъ. Често пжти тѣ се продаватъ на килограмъ. А има книги, които трѣбва да бждатъ настолни. Има скжпи книги.

Попитали единъ новокръстенъ китаецъ: —

— Колко ти дадоха бѣлитѣ маймуни, та прие тѣхната вѣра? Дадоха ли 10 долара?

— Не, много повече ми дадоха.

— Нима 1000 долара?

— Не, много повече!

— Но, какво ти дадоха?

— Дадоха ми богатство, което струва повече отъ купища злато и сребро.

— Но, какво ти дадоха?..

— Дадоха ми тази книга — и той посочилъ Библията — тя ме научи за Бога, за Христа, научи ме какъ да се спася и за вѣчния животъ, който ме очаква. Тя струва повече отъ всичко друго.

За новопокрѣстения Кигаецъ най-скжпото нѣщо е Библията.

Финската писателка Ханейро предъ единъ конгресъ на жени е казала: „цѣлия нашъ животъ е съграденъ съ Библията въ ржка. Всички наши социални реформи сж подготвени и изпълнени на религиозна почва“.

Да, животътъ на финитѣ е съграденъ върху Библията — тѣ само по този начинъ сж успѣли да обърнатъ своята родина, страната на блатата, мъглитѣ, скалитѣ, езерата въ страна, която привлича погледитѣ на цѣлѣ свѣтъ. И Григорий Петровъ я нарича „Страната на бѣлитѣ лилии“. Тамъ нѣмало лъжа, нѣмало кражби,

нѣмало стремежъ къмъ незаконни забогатявания, нѣмало недовѣрия, нѣмало престѣпления. Хората живѣли „човѣшки,“ „християнски“. Тѣхнитѣ отношения и животъ се уреждали отъ единъ законъ — библейския. Тамъ най-скѣпата книга е Евангелието.

Григорий Петровъ държалъ лекции въ Сараево за Руската литература. Салона винаги билъ препълненъ отъ отбрана публика. Всички били унасяни отъ очарователното му слово, обширни знания и пълна вѣра. Единъ день, пристѣпилъ къмъ него единъ сѣдия, който чель научни книги на четири европейски езици, стисналъ му ржката, благодарилъ му и казалъ.

— Извинете, но ще Ви попитамъ, какъ можахте да си изработите такъвъ свѣтълъ погледъ върху живота?

Можете ли да ми кажите, кой авторъ и кои книги най-много четете? Помислете и, ако обичате, нѣкога ми пишете.

— Защо нѣкога и защо да ви пиша? Азъ веднага ще ви кажа: азъ чета Евангелието.

Сѣдията го изгледалъ смутено и усмихнато казалъ:

— Вие се шегувате нали?

— Азъ негома да се шегувамъ съ такъвъ важенъ въпросъ. Говоря ви най-сериозно.

— Какъ? Вие сте такъвъ културенъ човѣкъ, съ такива разностранни знания и да казвате, че дължите всичко това на Евангелието! Възможно ли е това? Извинете, не ви разбирамъ и все мисля, че се шегувате.

— А вие, чели ли сте Евангелието?

— Никога. Мисля това е една наивна книга.

— Прочетете я и тогава ще поговоримъ за наивността и простотата на тази книга.

Следъ нѣколко месеца пакъ се срещнали.

— Азъ си купихъ Евангелието и го прочетохъ — казалъ сѣдията. Сега ви разбирамъ. Ако човѣкъ трѣбва да остане на този свѣтъ само съ една книга, разбира се, той трѣбва да вземе Евангелието.

Григорий Петровъ не се срамува да говори всѣкога и на всѣкаде за светостъта, достоинството и значението на Евангелието. Той счита, че само то трѣбва да служи за основа на живота. За него Евангелието е единствената книга, а за сѣдията тя е наивна книга. Но той завладя сѣдията и го накара да признае че Евангелието е най-скѣпата книга.

Днесъ Евангелието е не само наивна книга, но е и съвсемъ забравена, непозната.

На млади съпрузи по случай бракосъчитанието подарихъ Евангелие. Момъкътъ го отвори и като виде, че е Евангелие, намръщи се, промънка едно многозначуще: хм. . . и я захвърли на масата. Волнодумци и волномислещи днесъ отричатъ, че въ Евангелието се съдържатъ нѣкакви истини и истински събития. Днесъ тази книга е неизвестна за нашитѣ семейства. Тя е замѣнена отъ други леки и безсѣдържателни книги. И тия, които още го ценятъ и благоговѣятъ при четенето му въ храмоветъ, не знаятъ нищо по-вече отъ това, що слушатъ понѣкога при богослужението.

Християнинътъ трѣбва да знае, че Евангелието е благата вестъ,

която допълни закона отъ преди Христа. Оспорватъ, че била писана много години следъ Христа и като така, съдържа много неистини и измислени нѣща. Това сж искусствени заблуди. Евангелието, особено написаното отъ св. ап. и евангелистъ Матей, е написано тукъ следъ Христа. Положителни данни говорятъ, че то е написано преди разрушението на Иерусалимъ отъ римлянитѣ, т. е. 97 г. следъ Христа. Е, може ли да се допуска, че единъ съвременикъ и то въ толкова близко време може да се излъже и пише неистини? А писаното отъ него се потвърждава и отъ другитѣ евангелисти, сжщо и отъ еврейски и римски историци. А има случай да се признаватъ творения на автори, живѣли стотици години преди написването на своитѣ творения. Напр. Вергилий, Есхилъ и др.

Евангелието е книга за живота. То осмисля живота. То прави справедлива чудна оценка на човѣка. Човѣкътъ е храмъ Божи и Духъ Божи живѣе въ него. То повествува всечовѣшко братство. То сочи пътя, по който човѣкъ да стане наследникъ на царството Божие, да стане свършенъ като самия Отецъ небесенъ. То учи, че любовта е силата, чрезъ която ще се създаде свѣтовната хармония. То разрешава всички въпроси, които сж карали човѣчеството да се блѣска, за да ги разрешава, както преди, тъй и следъ Христа. Върху тази „Наивна“ книга е изградена сегашната култура и цивилизация. Казватъ, че французката революция родила свободата, братството и равенството. Каква измама! А кога

още е казано - всички сте братя, синове на единъ баща. Нѣма юдеи, елини, нѣма роби и свободни, нѣма мъжки полъ и женски—всички сте равни. . .

Евангелието трѣбва достойно да се оцени. Ако не единствената, то поне най-скжпата книга за християнското семейство трѣбва да бжде то.

Но, не само да я има. Не само да стои на масата, етажерката и въ библиотеката. Тя трѣбва да се чете. Разказватъ единъ случай изъ живота на единъ отъ рускитѣ императори. На една гара, въ стаята на чиновника, на една маса, императорътъ забелѣзаль Библия.

— Четешъ ли тази книга?
— попиталь императорътъ.

— Да, Ваше Величество!..

— До кжде си достигналъ?
Чиновникътъ посочилъ едно мѣсто.

„Чети, казалъ императорътъ, тя съдържа голѣми богатства. Когато се поотстрилилъ чиновникътъ, Императорътъ турналь незабелѣзано една голѣма банката близо до онова мѣсто, което посочилъ чиновника.

Следъ нѣколко време императорътъ пакъ миналь. Отбилъ се на сжщата гара и при сжщия чиновникъ. Намѣрилъ Библията на сжщото мѣсто.

— Четешъ ли тази книга? — попиталь пакъ императорътъ. Отговорътъ билъ сжщия. Императорътъ я отворилъ и за изумление на чиновника, намѣрилъ банктотата така, както я оставилъ. Чиновникътъ не отваряль Библията.

Евангелието трѣбва да се чете, да се учи. Но не е достатъчно само да се чете и учи. Не е достатъчно да се знаятъ наукутъ и приведатъ при дадени случаи съответни тексто-

ве. Евангелието е за въ живота. То трѣбва да се прилага. То има за цѣль да възвиси човѣка. Да го приготви за небето. Но не само за небето. Бъдещия животъ се завладява тукъ на земята. „Да дойде царството Ти, да бжде волята Ти, както на небето, тъй и на земята“. То е за тукъ, за живота. То определя длъжности и права на човѣка. То урежда отношенията на хората, сочи длъжноститѣ ни къмъ Бога.

Колко струватъ знанията на хиляди евангелски текстове, а животътъ да бжде чуждъ на тѣхъ или прямо противоположенъ? Колкото гласътъ на пукната камбана или акордиранъ инструментъ, който ни кара да си запушваме ушитѣ. Днесъ

гърмимъ: Христосъ каза така и така..

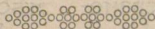
А животътъ? — Нищо християнско.

Евангелието трѣбва да бжде най-скъпата книга. То трѣбва да се чете, изучава, а най вече да се живѣе по него.

Християнино, имашъ ли най-скъпата книга? Четешъ ли я? Ако нѣмашъ, купи си я. И знаешъ ли колко струва? Само нѣкакви 5 или 8 лева. А Библията, най-голтмата и най-скъпата книга, се продава за нѣкакви 100 лева.

Купи си, чети ги и се мжчи да ти бждатъ законъ въ живота.

Свещ. *Методий Ивановъ.*

Л. Бобевски.

Молебни пѣсни.

(Продължение отъ кн. 5).

5.

На нищий духомъ дай духъ
крепкъ,

На неприютни домъ сгради,
А алчущий за правда ради

На брѣгъ мечтанъ Ти изведи!

На жаждущитѣ за свобода,

За братство, волностъ и за

миръ

Строши оковитѣ, що влачатъ

Съ въздишки, съ укори
безспиръ!

—

На падналитѣ срѣдъ заблуда
Криле имъ здрави прикачи

Да се издигнатъ надъ живота—
Къмъ препредвѣчнитѣ лжчи!

Бжди защитникъ и закрильникъ

На всички хора по свѣта,

Пази ги, Боже милостиви,

Отъ грѣхъ, преслѣпностъ,
суета!

6.

Въ свѣткавицитѣ, които поратъ

Безспиръ небесния просторъ

И въ гърмотевицитѣ страшни,

Що въ необятни крѣгозорѣ
Изпълватъ съ трепети

сърцата —
Дълбоко чувствамъ Те въ
душата!

На воя въ буритѣ страхотни,
Срѣди зловещи земетърсъ

За Тебъ си спомнямъ,
Тебъ се моля,
Що кротко на Голготни
крѣстъ
Скончи живота Си срѣдъ гаври
Съ вѣнецъ отъ търни —
вѣчни лаври!

Дъждъ прѣливенъ когато ливне
И заполива всѣка тварь,
Нацъ тази стихия,

о, Предвѣчни,
Като Творецъ и Господарь
Се носишъ властно,

нашѣ вопли
Изслушвашъ Ти
въ молитви топли!

7.

Азъ грѣшенъ съмъ митарь,
о, Боже,

Изложенъ вредъ на грѣхъ,
съблазни,
На страсти ниски и на всичко,
Душата що увлича, дразни...

Борба ми предстои ужасна—
На смъртъ и на животъ,

въ която
Азъ влизамъ въ Твое име,
Боже,
Благословено, чисто, свято!

Оржието мое здраво —
Това духътъ е, който смѣло
Напѣтва ме и води, Боже,
Срѣдъ бранъ на Твойто
свято дѣло!

О, нека тоя духъ разрастне
И нека той обсеби мощно
Свѣтътъ, потѣналъ
средъ поквара,
Борба да води денонощно!

8.

Спасителю Всеблаги,
Надъ клетата вдовица
Се съжали, влей ѝ мощъ
Съ прещедра Си дѣсница.

Метни благъ погледъ, Отче,
Надъ хората нещастни,
Що лутатъ се унили
Срѣдъ бедствия всечастни.

На немощнитѣ духомъ
Духъ мощенъ дай
въ борбата,
Та съ Твоитѣ завети
Да победятъ сѣдбата.

На болнитѣ дай здраве,
На роба — да се бори,
Дай мишци и свобода,
И слънце и простори!

Отецъ Александъръ.

Отецъ Алксандъръ, трѣбва да му отдадеме честь, бѣ единъ отъ най-примѣрнитѣ свещеници. Наскоро следъ като свърши семинарията, той стана свещеникъ въ нашия околийски градецъ, и ето вече петнадесетъ години откато е тука. Ако бѣше други на неговото мѣсто, щѣше да търси по-добро мѣсто. И ако му се удаде случай да премине макаръ въ окръжния градъ, непременно щѣше да премине, а ако не прѣминеше, поне прошение щѣше да подаде. Отецъ Алксандръ си служи, и за преминаване на друго мѣсто не мисли и прошения не подава.

Божията служба о. Александръ благоговѣйно извършва. И защо да криемъ? Ние, гражданитѣ, нарочно очакваме недѣлята на о. Александра, та да си отслужимъ молебень. Ние имаме трима свещеници и тѣ служатъ подъ редъ по една седмица. Отца Александра, обаче, обичаме повече отъ другитѣ.

А обичаме о. Александра преди всичко заради неговото благоговѣйно служене, и следъ това и защото той влиза въ положението на всѣкиго. И тая готовность да раздѣли тегло и радость съ човѣка не е нѣкаква искусвена у о. Александра. Не! чувствувашъ, че той съ цѣлата си душа участвува въ твоята мъжа или се радва на твоето щастливо обстоятелство.

Обичаме още о. Александра, защото той не се лени да говори проповѣди; да основе братство и да го ръководи, да държи въ него интересни беседи и да чете поучителни разкази. Особено пѣкъ последнитѣ двѣ зими той голѣми грижи и трудове положи за успѣха на братството.

Една отъ нашитѣ съгражданки ходи въ св. Земя. И ние всички я ублажавахме. Съ какво удоволствие слушахме нейнитѣ разкази за св. градъ Иерусалимъ, за храма, въ който е Голгота и гробътъ Господень; за Витлиемъ и пр. О. Александъръ отъ нѣкъде изписа картини и съ проекционенъ апаратъ ни показа въ братството всички мѣста, за които ни говорѣше нашата съгражданка-поклонница. Мнозина отъ насъ си поплакоха отъ радость, когато, макаръ на картини, видѣха онова мѣсто, гдето е лежало пречистото тѣло на Спасителя, гдето е стоялъ Неговиятъ св. Кръстъ и пр. Съгражданката-поклонница сжщо дойде да погледа на картинитѣ и казваше, че тѣ точно представляватъ онова, което тя видѣла на мѣстото съ собсвенитѣ си очи.

И тоя нашъ добъръ свещеникъ биде сполетенъ отъ три нещастия едно следъ друго.

Отначало умрѣ жена му. И чудно нѣщо! всички мислѣха, че тя ще живѣе два пѣти повече отъ отеца. Но ето че тя умрѣ, а той е живъ.

Попадйката, жената на о. Александра, бѣше пълна, отъ лецето и дишаше здраве. Стана въ положение. Случи ѝ се нѣкаква болестъ. Бидейки болна, тя роди щерка и следъ това вече не стана. Всички доктори, каквито има по нашитѣ краища, бѣха викани да я лѣкуватъ. Попадйката все боледуваше и боледуваше. Откараха я въ София, но и въ София не ѝ помогнаха. Тя се върна отъ тамъ, но вече... въ ковчегъ. Чуваше се, че и въ болницата не я взели, и тя умрѣла у сестрата на о. Александра. Издействуваха разрешение, и о.

Александър пренесе покойницата във своя град и я погребя.

Всѣкъ вдовство е голѣмо нещастие. Но вдовството на свещеника е двойно. Знае се, че на свещеника втори бракъ не се разрешава, а ако е младъ и има и деца — тежко му. Отецъ Александъръ, следъ смъртта на жена си, остана съ четири деца, отъ които най-голѣмото е на осемъ години.

Трогателно бѣше да се гледа на отеча, когато той съ тритѣ малки деца, гологлавъ, отиваше на гроба на жена си...

Той я погребя, а ние гледахме на него. Не затова гледаме, защото виждахме нѣщо лошо у отеча, а защото всички разбирахме, какво тежко тегло той преживѣ и всички, разсждавайки по човѣшки, се страхувахме за нашия любимъ отецъ.

А отецътъ служеше както и по рано. У дома си, както и когато бѣше жива попадийката, постоянно пишете. Той, знаете ли, е секретаръ на нѣколко дружества. И затова имаше много писмена работа. Съ една дума, нѣкакви явни промѣни у отеча не станаха. Само малко поотслабна и когато при св. Литургия поминаваше умрѣлитѣ, като спомене името на своята презвитера, задавя се и се спира за малко, следъ което пакъ продължава...

„Да не трѣгне веднажъ злото“, — казва народътъ, — „а то спиране нѣма“. Това стана и съ сѣдбата на о. Александра. Не се измени и година отъ смъртта на презвитерата, заболѣ момченцето. Болестта му наричаха туберкулоза на коститѣ—костъта на крака му почна да се разяжда. Пакъ поцѣриха момченцето на мѣстото, а следъ това го откараха въ София. Тамъ го закрепиха, ала все пакъ докато боледуваше детето, много се измѣчваше о. Александъръ. И не е за чудене? Всичката оная любовъ, която, когато бѣше жива попадията,

той я дѣлѣше между нея и децата, сега о. Александъръ я пренесе върху децата.

Случваше се, дойдешъ при него. Той самъ седи въ кабинета си и пише. Децата играятъ въ съседната стая. Най-малкото се на ржцетѣ на сестрата на о. Александра или на кривачето. Но ето, че на нѣкого отъ малкитѣ се досадило да играе. То се приближава до креслото, въ което е о. Александъръ, качва се на него и, гледашъ, вече прегръща съ ржце шията на татка си.

А, това си ти, немирнико! Е, какво ново има? — слагайки го на колѣна о. Александъръ пита сина си... Започва се разговоръ за разни важни работи, като, на примѣръ, защо мухитѣ могатъ да ходатъ по тавана, а човѣкъ не може и пр.

Ну, детенце, тати има работа, има да пише, — завършва разговора о. Александъръ, като целува сина си.

Като наблюдавахъ тази и подобни ней картини отъ отношенията на о. Александра къмъ децата, азъ си представяхъ всичката сила на неговата любовъ къмъ тѣхъ. Завръщанieto отъ София на оздравѣлия Колю бѣше голѣма радостъ за о. Александра.

Но, ето още една година и нова беда. Момиченцето, което се бѣше родило отъ болната жена на отеча, заболѣ и умрѣ. Докторътъ казваше, че това е по-добре. Къмъ петата година, увѣряваше той, момиченцето, родено отъ болната майка, трѣбвало да се умопобърка. Тѣй говорѣше докторътъ и, може би, казваше истината. Но всички тия разговори малко утешаватъ родителитѣ при изгубване на децата. Искрено скърбѣлъ за детето и о. Александъръ.

А за всичко това ви говоря, защото следъ всички тия негови нещастия, азъ чухъ отъ него нѣщо такова, което никога нѣма да забравя.

Единъ день азъ дойдохъ при него. Седимъ и приемъ чай. И ето азъ питамъ о. Александра:

— Отче, отдавна азъ искамъ да попитамъ за нѣщо, но все не смѣя. Мисля, че съ свситѣ въпроси ще ви навѣя невесели мисли. Но ето, вие самъ споменахте и покойната си жена, и момиченцето.

Ние видѣхме, че вие тежно принасяхте своитѣ загуби, болестята на сина. Но въ сжщото това време нито азъ, нито другъ нѣкой не сме чували отъ васъ оплаквения отъ своята сждба. Вие както по-рано, работите, както по рано служите и, простете, не ви хваля въ очи, нищо лошо вие не сте си позволявали. Откъде вие вземате сили, за да пренасяте своитѣ нещастия съ такова самообладание, когато вие неможете спокойно да наблюдавате чуждото тегло?

О. Александръ ме изслуша и после заговори:

— Тежко ми бѣше, твърде тежко, но мене ме поддържаше въ скърбитѣ преди всичко молитвата. Следъ това, всѣки пжтъ, когато ми ставаше тежко, азъ си спомвахъ едно мѣсто отъ Библията, което, струва ми се, всѣки отъ васъ трѣбва да знае и помни. Самъ азъ равнодушно немога да го чета: до такава степенъ то ми се струва важно и дълбоко по своитѣ мисли.

О. Александръ взе Библията, която лежеше въ кабинета, въ предния жгълъ на масата и почна да чете:

„Но де се намира мждросгята и де е мѣстото на разума? Не знае човѣкъ ценатъ ѝ, и тя не се намѣрва по земята на животѣ. Бездната казва: не е въ мене тя; и морето казва: не е у мене. Тя се не дава за златото ѝ се не добива за претеглено сребро... Отъ де, прочее, излиза мждросгята? И де е мѣстото на разума? Скрита е тя отъ очитѣ на всичко живо и е утаена отъ пти-

цитѣ небесни... Богъ знае пжтя ѝ и той познава мѣстото ѝ. Защото Той гледа до край-земя и вижда подъ цѣлото небе. Когато Той даваше на вѣтъра тегло и намѣстяше водата по мѣрка, когато опредѣляше наредби на дждъда и пжтъ на гръмоносната мълния, тогава Той я видѣ и я яви, приготви я и още я изпита, и каза на човѣка: ето, страхътъ Господень е истинска мждросгь, и отбѣгването отъ зло е разумъ“ (Иовъ 28: 12 — 15, 20 — 21, 23 — 28).

„Но де се намира мждросгята и де е мѣстото на разума?“ Тукъ — каза о. Александръ, — става дума за оная премждросгь, отъ която се урежда както живота на цѣлото човѣчество, така и живота на отдѣлнитѣ хора. Не е чудно, когато пиянъ човѣкъ прекара нощъ на суровата земя и заболѣе. Ни най-малко не ни очудватъ болеститѣ на развратниците. Но азъ никога спокойно немога да мина, напр., край деца, страдащи отъ наследствени болести. Тѣ сж малки, а върху лицата имъ сж ясни следитѣ на болестята, отъ която сж страдали родителитѣ... Също сж виновнитѣ? Защо тѣ носятъ болеститѣ, често пжти, позорнитѣ болести на родителитѣ? Друго, азъ се возя въ София на трамвая. Влиза дама и съ нея нейния слѣпъ синъ — младъ човѣкъ. И отново въ ума ми минава: „Боже, защо е това?“

По изповѣднически дългъ азъ съмъ свидетел на човѣшкитѣ съвести. Азъ виждамъ (та и само азъ ли виждамъ?), че сждбата преследва човѣка често пжти отъ оная страна на живота му, въ която той се чувствува най-вече чистъ предъ своята съвестъ. Ето, напр. жена, която е готова съ кръвта си да създаде семейно благополучие, обаче има мждъ неизправенъ, вѣтрогонецъ и пияница. У единтъ човѣкъ — не безгрѣшенъ — животътъ

върви като по равенъ пътъ. Другъ, макаръ и да е човѣкъ добросъвестенъ, — понася несполука следъ несполука.

И ето, когато се замислямъ надъ всички подобни явления и надъ други, за които азъ ще премълча, които, по частно, азъ разсждавамъ надъ своята сѣдба, въ съзнанието ми, като нѣкой чукъ, почватъ да удрятъ думитѣ на св. книга: „Де се намира премждростъта и де е мѣстото на разума!“ И по-нататъкъ: „тя не се намира на земята на живитѣ“.

Плтищата Божии, наистина сж неизповѣдими. Защо изобщо въ живота на човѣчеството и въ нашия личенъ животъ всичко понѣкога върви не така, както споредъ нашето мнение трѣбвало би да върви, — това е известно на Господа Бога.

И създателтъ е показаль на човѣка да не се опитва да постига непостижимото, а всичкото си внимание да съсредоточава върху това, щото и въ печалнитѣ обстоятелства на живота си, такива обстоятелства, които въ нашия животъ сж се явили безъ достатѣчни на нашъ възгледъ

основания, — и тукъ да си оставаме вѣрни на доброто.

Господъ е казалъ на човѣка: страхътъ отъ Господа е истинска премждростъ, а отдалечаването отъ злото е разумъ“.

Тежко ми е и азъ не зная, защо трѣбваше да умре моята жена, моята дъщеря и защо трѣбва да се намирамъ подъ постоянно страхъ за здравето на своя синъ. Разгледвайки живота си, азъ не виждамъ подобни изпитания, отъ мое гледище, да сж необходими . . .

Но азъ знамъ, че моя дълтъ, къмъ който ме призовава Творецътъ и Отецъ мой Господъ се състои въ това, да не падамъ духомъ въ тия изпитания, да не разсждавамъ така: „моята изправностъ не ми гарантира щастие, ето защо ще го потърся по плтищата на злото и грѣха“.

Не, азъ помня и на всички, които сж въ нещастия, съветвамъ да помнятъ следното: *страхътъ Господень е истинска мждростъ, а отбъгването отъ злото е разумъ* (Иовъ 28 : 28).

Вл. Ф-ковъ.

ПОБЪРЗАЙТЕ ДА СИ ВНЕСЕТЕ
АБОНАМЕНТА ЗА ТЕКУЩАТА ГОДИНА
НА „ХРИСТИЯНКА“!

Презъ днитѣ на глада.

Въ Пафлагония, гдето живѣлъ съ своето семейство Филаретъ, наричанъ „милостиви“ заради своята дълбока любовъ къмъ ближнитѣ, настаналъ голѣмъ гладъ.

Народътъ страшно бедствувалъ. Храна нѣмало нито за хората, нито за животнитѣ, добитъкътъ мрѣлъ въ голѣмо количество.

Филаретъ самичъкъ обработвалъ своитѣ ниви, трудилъ се безъ умора и съ своитѣ трудове издържалъ семейството си и помагалъ на беднитѣ.

Напразно жената на Филарета го молила да бжде спешителивъ и да не раздава на беднитѣ онова, което може да се употрѣби за подобрене положението на семейството.

— Гледай, — казвала тя на мъжа си, — какъ сами ние бедствуваме! Нима ти не искашъ да помагашъ на своето семейство, намѣсто да давашъ всичко на чуждитѣ? Ние сами скоро ще обеднѣемъ, и ще трѣбва въ всичко да понасяме недостатъкъ!...

— Богъ вижда моя трудъ и нѣма да ни остави, — спокойно отговарялъ Филаретъ. Нима ти не знаешъ че земнитѣ съкровища не сж богатство?... Спомни

думитѣ на Христа, че съкровище трѣбва да се събира на небето, че всѣки човѣкъ трѣбва да се грижи за другитѣ, да помага на ближнитѣ. Благодари Господа за туй, че Той ни помага и ние не само можемъ да сжществуваме, но и да отдѣляме частъ отъ своитѣ трудове за другитѣ...

Напразно жената молила, осждадала, плакала, — Филаретъ, който билъ толкова внимателенъ и отстъпчивъ, въ тоя случай билъ непоколеблимъ и по прежнему продължавалъ да помага на всички, които се обръщали къмъ него.

Еднажъ единъ младъ селянинъ дошълъ и съ плачъ се хвърлилъ въ краката на Филарета.

— Помогни! — молилъ той, — волътъ ми умрѣ! Не мога да изора нивата си!... Моето семейство, ще умрѣ отъ гладъ, ако презъ зимата нѣмаме храна!...

Мълчейки, Филаретъ излѣзалъ отъ дома, извелъ вола си отъ обора и го далъ на селянина.

— Боже мой! — въ ужасъ завикала жената на Филарета. — Опомни се, Филарете! Ти ни погубвашъ!...

Но Филаретъ, безъ да отговори нито думица, — тръгналъ подиръ селянина и му помагалъ да работи.

На другия день въ дома на Филарета почнала да чука една стара селянка. Цѣла въ сълзи бедната жена разказвала, че вече отъ три дни нѣма съ що да храни своитѣ три деца!

— Азъ нѣмаше да ти прося помощъ, — презъ сълзи говорила майката, — азъ знамъ, че ти никога нѣма да откажешъ, макаръ самъ отъ много нѣща се нуждаешъ. Но моитѣ нещастни деца умиратъ отъ гладъ предъ моитѣ очи! Научи ме, какво да правя, какъ да ги спася...

Филаретъ бързо излѣзълъ изъ дома си.

— Вземи това теле, — казалъ той на жената, като извеждалъ животното изъ обора, — заколи го и нахрани своитѣ деца!...

Жената съ радостни сълзи почнала да благодари Филарета.

— О, колко си жестокъ! — упрекувала го жена му, като гледала какво прави Филаретъ. Като знаела добротата на мжжа, тя се решила на хитростъ — какъ ти можешъ да раздѣляшъ телето отъ неговата майка? — обърнала се тя къмъ Филарета.

— Наистина, — безъ много да мисли се съгласилъ Филаретъ, — не трѣбва да ги раздѣляме?

И Филаретъ извелъ отъ обора и кравата, и я предалъ на жената.

Недоволството и гнѣва на Филаретовата жена нѣмали предѣли. Тя по цѣли дни упрекувала мжжа, че децата останали безъ млѣко, че паритѣ, които биха получили отъ продажбата на телето, биха послужили за подобрене на

тѣхното семейно благосъстояние. Тя съ негодувание осжждала мжжа си въ разсипничество, когато той раздавалъ остатѣцитѣ отъ брашното и храната.

— Сами ние ще станемъ просеци! — съ ужасъ говорила жената, — и ти ще си виноватъ, Филарете, за нашето нещастие!

Но Филаретъ търпеливо пренасялъ всички упреци и оплаквания и отговарялъ:

— Нашъ дългъ е да помагаме на ближнитѣ. Христосъ е тѣй заповѣдалъ!

Най-после, настаналъ денъ, когато осжжднитѣ запаси на Филарета се свършили, всичко било раздадено, продадено, и семейството било заплашено отъ просячество.

Филаретъ усърдно се молилъ, щото Господъ да не оставя неговото семейство, и да се смили надъ всички нещастни.

И неговата молитва била чута.

Епископа на съседния областенъ градъ се научилъ за страшния гладъ, който върлувалъ въ мѣсността, гдето живѣлъ Филаретъ и изпратилъ на жителигѣ много различни храни.

Нѣмало граници на радоститѣ и ликованията. Не отдавнашната нужда била забравена въ минутигѣ на радостъта. Филаретъ още по-дълбоко се убедилъ въ това, че Господъ заповѣдва да сподѣляме съ ближнитѣ и Самъ помага на ония, които даватъ. До край животъ той дѣлилъ съ всички своята осжждна печалба и трудъ.

Мракът вечерень.

Мра - кътъ ве - чер - ни по - кри - пъ - ле - та ле - ка ти
 Въ ти - ха про - кла да за - спа зе - мя - та ле - ка ти
 ле - ка ноць ти - хий по - кой ле - ка ноць
 Бо - жий по - кровъ надъ за - па на на зе мя

Чуднитъ девици.

(Предание).

Въ дълбоката сѣнка на гжстата градина имаше полусрутена кжщурка. Въ нея живѣше една простодушна и добродетелна сиромашкина. Тя бѣше останала много отдавна вдовица съ дветѣ си дѣщери, Вергиния и София. Оставени по на 2-3 години на майчини ржце, тѣ не знаяха, що е бащина милость, често пжти не виждаха хлѣбець по нѣколко дни, плачеха около майка си и се превиваха отъ гладъ. Сърдцето на бедната майка се кжсаше отъ жалъ, като гледаше децата си. Тя бѣше принудена да ходи отъ врати на врати, да тѣрпи ругатни отъ мѣсто на мѣсто, да се лишава отъ всичко, само и само да утоли глада на своитѣ мили рожби. Често пжти тя падаше въ голѣмо отчаяние и тогава съ сълзи на очи се молѣше на Бога: „Господи, повтаряше тя, прибири тѣзи невинни души въ Твоето вѣчно царство, да ги не гледамъ предъ очитѣ си, какъ се мжчатъ и изтезаватъ за всичко. Сърдцето ми е разбито, вече нѣмамъ нито щастие, нито надежда. Тѣ отлетѣха далечъ нейде въ простора.“

Бедна сирота! тя нѣмаше спокойствие и поне единъ часъ неможеше да подвие кракъ, за да седне. Пъшкеше тя подъ ярема на нищетата, а годинитѣ се тѣркаляха една по една...

Децата почнаха да съзнаватъ. Тѣ виждаха мжкитѣ и пожертвованията на своята майка. „Ахъ, милата ни майчица, колко си я обичаме!“, и порой сълзи рукаваха отъ очичкитѣ имъ, сълзи отъ обичъ и възторгъ. Майката искаше да скрие мжкитѣ си, погледне ги и имъ се усмихне съ своята тѣжна и очарователна усмивка. После ги сложи въ скута си, целуне ги по челцата и почне да оплаква жестоката имъ сждба.

Никжде другаде не намираше тя утеха, освенъ когато погледнѣше въ голѣмата икона съ отразяващото страдално лице на Иисуса, Който държи въ ржката си позлатена книга, на която е написано съ черни букви: „Дойдете при мене всички, които се трудите и сте отекчени, и азъ ще ви успокоя.“ Колко пжти тя посрещаше голѣмитѣ тѣржествени празници съ мжка и болка на сърд-

це. Колко пжти тѣ я сварваха все въ сжщото омжчено положение. Тя се успокояваше само, като знаеше, че винаги следъ плачъ иде смѣхъ, а следъ скърбъ иде радостъ.

Децата отрастнаха вече. Заедно съ тѣхъ растѣше както външната, тѣй и вътрешната имъ красота. Тѣ бѣха първитѣ въ града девици, които хората сочеха съ прѣстъ, показваха ги за примѣръ и се чудѣха, съ какво подкрепятъ тѣ тази красота у себе си, като нѣматъ ни комаче хлѣбъ въ кжщи и често пжти лѣгатъ гладни . . .

Единъ празниченъ день бедната сирота заедно съ дветѣ си дѣщери отиде въ Божествения храмъ. Тукъ тѣ стояха тѣй смирено, тѣй унесено въ службата, щото не се помръднаха презъ цѣлото време отъ мѣстото си. Църква пуста. Раздвижиха се хората нагоре-надолу и си отидоха по домоветѣ. Остана само бедната майка съ дветѣ си дѣщери. Коленопреклоно съ сълзи на очи застана тя съ децата си предъ иконата на Св. Богородица. Съ скръстени предъ гърди ржце, съ треперящъ отъ вълнение гласъ тя проговори: „Пречиста Владичице, Ти, която си майка на всички нещастници, вдовици и сираци, къмъ Тебе обръщаме погледитѣ си и отъ Тебе просимъ подкрепа. Стани майка на тия две нещастници, покровителствувай ги и пази отъ всѣко зло и нещастие. О! преславна Царице, чуй молбата на тия две сироти, не затуляй ушитѣ си и не ги отблъсквай отъ лицето си.“ И дълго, дълго тя още рида и се моли. После хвана ржцетѣ на дветѣ девици, тури ги върху иконата, като съ това искаше да каже, че и девицитѣ желаятъ да имъ стане тя майка и покровителка. Съ подпухнали и още мокри отъ сълзитѣ очи тѣ се отправиха къмъ дома си.

Презъ сжщата нощъ на сънь се яви на майката едно красиво съ не

земна ослѣпителна свѣтлина момче. „Този камъкъ, — каза ѝ то, — върху който е положена вашата порта, ви го подарява Небесната Царица. Въ него ще намѣрите отплата за сърдечната ви молитва.“ Това като каза, момчето изчезна отъ очитѣ ѝ. Сепна се тя отъ съня си, разбуди се и презъ цѣлата нощъ не можа да заспи, като се мжчи да разтълкува значението му.

На сутринята стана много рано, отиде на мѣстото, намѣри сжщия камъкъ и го отгърколи навжтре въ двора, близо до кжщнитѣ врати. Стоящия вънъ камъкъ, отъ честото минаване на коли по улицата въ лошо време, бѣше много изкалянъ. Първата нейна грижа бѣше да измие и почисти камъка. Но когато се залови вече за своята работа, изведнажъ трепна, нѣкаква промѣна стана въ душата ѝ, лицето ѝ побледне. На едната страна на камъка се забелеза нѣкакъвъ необикновенъ подписъ, издѣланъ въ самия него и една врѣзана четвъртита плочка, циментирана наоколо. Когато разчупи плочката, о, чудо! — въ камъка е издѣлбана една дупка, пълна съ злато. Каква родостъ изпита въ този моментъ бедната сирота! Нѣщо немислимо и неопикуемо. Тъмната и мрачна хижа тозъ часъ се озари съ ярка свѣтлина. Голѣма радостъ настана въ тозъ затѣнтенъ кжтъ, като че всички бездушни предмети оживѣха. Майката прибра златото. Съ една частъ отъ него купи дрехи, храна и други нѣкои нѣща, отъ каквито се нуждаяха. Семейството се чувствуваше най-щастливо сега. Това щастие обаче не бѣше за дълго. Черни и мрачни мисли пакъ ги налѣгнаха, пакъ посѣрнахъ развеселенитѣ сърдца. Тѣхнитѣ лукави съседи, които ги знаяха, че нѣматъ ни комаче хлѣбъ, а сега ги виждатъ въ такова положение, надъхани отъ завистъ, почнаха да разнасятъ такива мръсни и подли думи,

които се забиваха като остър меч въ хладното майчино сърдце: че тя научила дъщеритѣ си на лошъ пжтъ, та съ това печелила пари за ядене, обуване и обличане. Думитѣ отъ день на день ставали все по-тежки и по-непоносими. Виде се майката въ чудо и не знаеше, що да прави. Едничка само молитвата бѣше нейна опора. Дълго, дълго време тя и дъщеритѣ ѝ горко плакаха и се молиха. Тѣ изливаха своята мжка предъ небесната Царица, искаха нейната помощъ... Ободрени отъ молитвата, обнадеждени отъ проявената по-рано къмъ тяхъ милость, тѣ възложиха всичко на Божията Майка: и защита и сждба...

.....

Настана великолепно утро. Слънцето щедро лѣеше своитѣ лжчи. Позлатенитѣ кубета на величественния храмъ се къпѣха въ синевината на свежия пролѣтненъ въздухъ. Въ мигъ разнесе се тържествено камбаненъ звънъ. Надъ широкитѣ площади въ шумния градъ се носѣха звънливи гласове отъ многолюденъ народъ, крачещъ къмъ Божественния храмъ, разговаряйки помежду си: „днесъ е голѣмъ господски празникъ, голѣмо множество ще има на църква, не ще може човѣкъ да се приближи поне една свѣщица да запали.“ И наистина, както вжтре, тъй и вънъ въ двора, се виждаше цѣло море отъ човѣшки глави. Въ храма проповѣдваше единъ духовникъ на темата: „Защо дойде Христосъ на земята.“ Позапрѣ се той за малко, за да утихне блѣскащата се гълпа. Внезапно срѣдъ гробна тишина се зачу гласъ съ силенъ

гръмъ. Смутиха се хората, спогледнаха се единъ другъ и се вкамениха по мѣстата си. Никой не можа да разбере, какво значи това. Следъ малко време всички видѣха два прекрасни вѣнеца да се спускатъ бавно надъ главитѣ на тия дветѣ девизи и гласъ се разнесе: „тѣзи два небесни вѣнеца ви праща Небесната Царица за увѣрение на всички, че сте чисти и безъ грѣхъ деви.“ Втори пжтъ силенъ шумъ, и гласътъ изчезна. Народътъ стоеше по мѣстата си, безъ да се помръдне около десетина-петнадесетъ минути. Духовникътъ отиде, хвана дветѣ девизи, отведе ги близо до олтара, направи пжтъ презъ народа до тѣхъ, поклони се и целуна небеснитѣ вѣнци. Всички християни, единъ по единъ, последваха неговия примѣръ и съ наведени глави си излизаха, като се чувствуваха щастливи, че дочакаха да видятъ такова велико чудо. Излѣзоха най-после и дветѣ богоугодни девизи и се запжтиха къмъ дома си. Народътъ се подреди подиръ тѣхъ, за да ги изпрати до вѣкжчи.

Кой може да опише радостта и благодарността на тия две щастливи въ тоя моментъ?.....

.....

Следъ време въ близосъседнитѣ два девически манастири се подвизаха усърдно дветѣ сестри. Тѣ прибраха при себе си и други девизи и живѣеха до край богоугодно. Съ това тѣ отплащаха Небесния даръ.

Сестра Плийка.

ИЗЪ ЖИВОТА НА ВЕЛИКИ ЖЕНИ СВЕТЦИ.

ИЗЦЪРЕНИЕ.

Въ градъ Мцхетъ, гдето св. Нина проповѣдвала християнството, живѣла една езичница-вдовица, която имала едно единичко дете.

Фанатизираната езичница, вдовица, била жестокъ врагъ на учението Христово и съ всички сили на душата си мразила Нина, като се старала всѣкакъ да ѝ препятствува да разпространява евангелското учение.

— Защо я слушате? — говорила вдовицата, като възбуждала народа срещу Нина. — Какво искате да научите? Нима може да бжде Богъ Тоя, надъ Когото хората се надругали и Когото разпнали на кръста? Кжде е Неговото могъщество?

И вдовицата се ругала надъ Христа.

Но ето че заболява детето на вдовицата.

Съ страшна тревога майката тичала отъ единъ лѣкаръ при другъ, като ги молила да спасятъ сина ѝ.

Тя не жалила нито пари, нито сили, сама дни и нощи прекар-

вала при постелката на болното. Всички, обаче, старания били напусто.

Като отслабнала отъ мъжа, нещастната майка съ ужасъ забележала, какъ отъ день на день силитѣ на детето чезнали.

Лѣкаритѣ заявили, че болестъта е неизцѣрима.

Нѣмало граници на майчината мъжа. Тя не знаела какво да прави, какъ да спаси живота на сина.

Надеждата за благополученъ изходъ угасвала отъ часъ на часъ. Нещастната майка била близко до безумие.

Нѣкой ѝ спомнилъ за Нина...

Първиятъ поривъ на майката било негодувание. Тя съ гордостъ отхвърлила съвета. Но презъ дългитѣ безсънни нощи, които тя прекарвала при постелката на унесения си синъ, ней ясно се рисува въобраза на Нина, и нѣщо шеметно, сладостно я влекло къмъ девицата и будило надежда.

Като надвила надъ своята гордостъ, майката, най-после, решила да се обърне къмъ Нина.

Съ детето на ржце вдовицата дошла при колибата, гдето живѣла девицата. Нина я посрещнала съ ласкавъ приветъ и съ трогателна грижа и печаль изслушала разказа на вдовицата за болестъта на детето.

— Азъ не съмъ се учила да лѣкувамъ, — смирено отговорила девицата, когато майката я молила да спаси сина ѝ, — но вѣрвамъ, че Христосъ всичко може! . . .

Съ трепетъ следила майката какъ Нина внимателно взела болното и го сложила предъ аналоя, на който имало кръстъ и Евангелие, върху лозината, която служила на Нина за постелка и подножие въ време на молитва.

Когато Нина почнала да четe молитви, детето, което до това време бълнувало, почнало да утихва. Когато девицата взела Евангелието и грѣмко прочела думитѣ на Спасителя: „На тебе говоря: стани, вземи постелката и си върви въ дома си (Мар. 9, 11), — детето изеднажъ отворило очи и станало . . .

Майката се хвърлила върху му и, плачейки, молила Нина да ѝ прости всички по-раншни обиди.

— Богъ ще прости! — отговорила Нина.

Отъ тоя день вдовицата пораншната фанатична езичница, станала християнка, усърдна ученичка и помощница на св. Нина.

Св. Гликерия.

На близо до портитѣ на градъ Ахайя тълпилъ се много народъ. Хората се надпреварвали да заематъ предни мѣста, за да видятъ смъртното наказание на младата християнка, на име Гликерия.

Още предния день намѣстникътъ на града оповестилъ на всѣкжде за смъртното наказание на което била осждена девицата: трѣбвало да я убиятъ съ камъни.

Любопитнитѣ до жестокостъ хора отивали къмъ мѣстото на наказанието. Намѣстникътъ седѣлъ на възвишението, тъкмо срещу стълба, къмъ който била здраво привързана съ вѣра Гликерия. Въ дълга бѣла дреха съ развѣващи се черни коси, спокойната, кротка Гликерия била величествено-прекрасна.

По даденъ отъ намѣстника знакъ дали му камъкъ, и той съ всичка сила го хвърлилъ върху християнката . . . Съ свистене камъкътъ прорѣзълъ въздуха и летѣлъ, но изеднажъ, падналъ на крачка предъ стълба . . .

Съ досада намѣстникътъ избралъ другъ камъкъ и пакъ го хвърлилъ . . . Но и той падналъ при първия . . .

Раздразнениятъ, гнѣвенъ намѣстникъ хвърлѣлъ вече камъкъ следъ камъкъ . . .

— Нека всички, ксито искатъ, да хвърлятъ! — викалъ той, — това е магия, злитѣ духове ѝ помагатъ! . . .

Градъ отъ камъни се изсипвалъ отъ всички страни. Но всички камъни падали на крачка предъ стълба, като образували ограда и нито единъ не принесълъ вреда на християнката.

Безъ да се помни отъ гнѣвъ, намѣстникътъ скочилъ отъ своето мѣсто.

— Въ тъмницата! въ тъмницата! — викалъ той. — И ще ѝ намисля страшно наказание . . . Войницитѣ отвързали Гликерия отъ стълба.

—Здраво ѝ свържете ржцетъ,
—заповѣдалъ намѣстникътъ.—
Азъ знамъ, тя навѣрно ще се
опита да бѣга...

— Безумнико! — тъжно, но
твърдо каза християнката и
гласътъ и зазвънтѣлъ. — Моля
Бога да те просвѣти! Нима ти
мислишъ, че мене ме примахва
животътъ?

Азъ доброволно взехъ да нося
кръста на моя Спасителъ и Гос-

подъ и покорно очаквамъ, кога
Той ще го смене отъ мене.
Тежестъта му е тѣй сладка,
тѣй отрадна, че нищо въ свѣта
неможе да ме застави да сменя
отъ себе си кръста Христовъ!

И тя спокойно тръгнала следъ
войниците предъ смутената
тѣлпа.

Н. С-ски,

НАУКА ЗА ДУХОВИЯ ЖИВОТЪ

Чувствуващата страна на човѣшката душа — сърд- цето.

Понятие за сърдцето.

Кой не знае, какво голѣмо
значение има въ нашия животъ
сърдцето? Въ сърдцето се на-
пластява всичко, което отвѣнъ
влиста въ душата и което се
изработва отъ нейната мисли-
телна дейна страна. Чрезъ сърд-
цето минава и всичко онова,
което навѣнъ се проявява отъ
душата. Поради това то се каз-
ва и центъръ на живота...

Назначение на сърдцето и по- стоянната му работа.

Назначението на сърдцето е
да чувствува всичко, което за-
сѣга нашето лице. И то чув-
ствува постоянно и неостъпно
състоянието на душата и тѣ-
лото, а при това и разнообраз-
нитъ впечатления отъ частни-
тъ душевни и тѣлесни дейс-
вия, отъ заобикалящитъ ни и
срещашитъ ни предмети, отъ

външното положение и въобще
отъ течение на живота, прену-
ждавайки и заставайки човѣка
въ всичко това да му доставя
приятното и да се отклонява
отъ неприятното. Здравие то и
нездравие то на тѣлото, него-
вата живостъ и свежестъ, умо-
ра и крепостъ, бодростъ и дре-
мота, следъ това, което е ви-
дено, чуто, осезано, обоняно,
вкусено, което е спомнено и
съобразено, което е обмислено
и се обмисля, което е извър-
шено, върши се и предстои да
се върши, което е добито,
което може и неможе да се
добие, което ни благоприятству-
ва или неблагоприятствува —
хора ли е или стечение на об-
стоятелствата, — всичко това се
отразява въ сърдцето, и го
виждаме, приятно или непри-
ятно. Като сждимъ отъ това виж-
даме, че *сърдцето не може ни-
то минутка да бжде въ покой, а
нсъкога е въ непрекъснато въл-
бение и тревога*, подобно на
варометъръ предъ буря. Но
сърдцето се е *пречувствувало*,
поради което, и много нѣща

минаватъ у него, безъ да *оставятъ нито следа*. По тая причина, когато ни се случи да отидемъ нѣкжде за пръвъ пжтъ, тамъ всичко ни за нимава, но при второ и трето ходене занимаватъ ни само нѣкои работи.

Общи названия на чувствата.

Всѣко въздействие на сърдцето произвежда въ него *особено чувство*, но за тѣхното различаване нѣмаме думи въ язика си.

Ние изказваме своитѣ чувства съ общи термини: — приятно, неприятно, нрави се, — не се нрави, весело, скучно, радостно — мжчително, скърбъ — удоволствие, покой — безпокойствие, досада — доволностъ, страхъ — надежда, антипатия — симпатия. Ако наблюдаваме надъ себе си, ще намѣримъ, че въ сърдцето става ту едното, ту другото.

II-ро назначение на сърдцето.

Назначението, обаче, на сърдцето въ нашия животъ не е само това, страдателно да стои подъ впечатленията и да свидетелствува за удовлетворителното или неудовлетворителното наше състояние. Назначението на сърдцето се състои и въ това, *да поддържа енергията на всички сили на душата и тѣлото*. Погледнете, колко бърже се върши онова дѣло, което се нрави, къмъ което клони сърдцето! А предъ онова, къмъ което не клони сърдцето, какъ ржцетѣ се отпускатъ и какъ нозетѣ не се движатъ. Ето защо, ония хора, които умѣятъ да се управляватъ, като срещнатъ нѣкоя необходима работа, която, обаче, не се нрави на сърдцето, *бързатъ да намѣрятъ въ нея приятна страна и съ*

това да помирятъ сърдцето съ нея и да поддържатъ у себе си нужната за работата енергия. Ревността, която движи силата на волята, излиза отъ сърдцето. Сжщо тѣй и въ умствената работа, оня предметъ, къмъ който клони сърдцето, по-бързо и по-всестранно се обсжда. При това, мислитѣ се раждатъ сами по себе си и трудътъ, колкото и дългъ да бжде, не се чувствува за трудъ.

Вкусъ и щастие.

Не всичко на всички се нрави и не у всички къмъ всичко еднакво сърдцето клони. У едни повече къмъ едно, у други повече къмъ друго. Това се изразява тѣй: *всѣки има свой вкусъ*. Това зависи отъ естественото предразположение, а отчасти (и може би повечето) отъ първитѣ впечатления, отъ впечатленията на възпитанието и случайноститѣ на живота. Но колкото вкусоветѣ и да сж разнообразни, тѣ заставятъ човѣка тѣй да устрои своя животъ, съ такива предмети и съотношения да се заобиколи, каквито бждатъ показани отъ негова вкусъ и съ каквито той се помирява, когато бжде съ тѣхъ удовлетворенъ. Когато се удовлетворятъ вкусоветѣ на сърдцето, тогава се явява сладкъ покой, който и съставлява *щастие* за човѣка. Нищо не ни тревожи — това е щастieto.

Сърдцето и страститѣ.

Ако човѣкъ всѣкога се придържаше въ своята мислителна областъ о здравомислието, а въ дейната областъ — о благоразумието, той щѣше да се натъква въ живота си на най-малко случайности, неприятни за неговото сърдце, и, следо-

вателно, би ималъ най-голъмо щастие. Но както се указва, мислителната част рѣдко се задържа както трѣбва, като се предава, напротивъ, на мечти и разсѣяностъ. Сжщо и дѣйната частъ се отклонява отъ своето нормално направление, като се увлича отъ непостоянни желанія, възбуждани не отъ потрѣбноститѣ на природата, а отъ придошли страсти. Ето защо и сърдцето нѣма покой и докато тия две страни се намиратъ въ такова състояние, то не може и да има покой. Най-много страститѣ тормозятъ сърдцето. Ако нѣмаше страститѣ, разбира се, пакъ щѣха да се срещатъ неприятности, но тѣ никога не биха тѣй мжчили сърдцето, както го мжчатъ страститѣ. Какъ гнѣвътъ гори сърдцето! Какъ го измжчва ненавистята! Какъ го яде злата завистъ! Колко тревоги и мжки причинява неудовлетворената или посрамената суетностъ! Какъ души човѣка скръбъта, когато интересътъ страда!—Да, ако по строго се вгледаме, ще намѣримъ, че и всички тревоги и болки на сърдцето произлизатъ отъ страститѣ. Това сжзли страсти, които, когато бждатъ удовлетворени, даватъ радостъ, но кратковременна, а когато не биватъ удовлетворени, а, напротивъ, срещатъ противното, причиняватъ продължителна и непоносима скръбъ.

Ясно е, прѣчее, че нашето сърдце е коренъ и центъръ на живота. Като дава да се знае за доброто и лошото състояние на човѣка, то възбужда къмъ дейностъ другитѣ сили и отново приема въ себе си наслѣдството отъ тѣхната дейностъ за усиление или ослабване

на онова чувство, отъ което се опредѣля състоянието на човѣка. Би трѣбвало, като следствие отъ казаното, да се даде на сърдцето пълна властъ да управлява живота, както това става у мнозина—напълно, а у други донѣкжде. Тѣй би трѣбвало и,—може би, по природа то има такова назначение, но вмъкнали се страститѣ и всичко размѣтили. При тѣхъ и нашето състояние отъ сърдцето невѣрно се посочва, па и впечатления биватъ не такива, каквито трѣбва да бждатъ, и вкусоветѣ се изопачаватъ и възбужданieto на другитѣ сили се насочватъ не въ оная страна, на кждето трѣбва. Ето защо сега е законъ, да се държи сърдцето въ ржце и да се подхвърлятъ на строга критика неговитѣ чувства, вкусове и влечения. Когато нѣкой се очисти отъ страститѣ, нека тогава дава свобода на сърдцето. Но докато страститѣ сж въ сила, да се дава воля на сърдцето, значи явно човѣкъ да се обрече на всѣкакви невѣрни шагове. Най-лошо постжпватъ ония, които поставятъ за цѣлъ на живота сладоститѣ на сърдцето и наслажденията, както се казва, отъ живота. Тѣй като сладоститѣ и наслажденията плътски и чувствени се чувствуватъ силно, такива лица всѣкога изпадатъ въ груба чувственоостъ и падатъ подъ оная черта, която отдѣля човѣка отъ другитѣ живи твари.

Това е душата и душевния животъ отъ всичкитѣ ѣ страни! Нарочно ние указахме, кое въ нея е естествено и трѣбва да го има, и кое е неестествено и нетрѣбва да го има. Човѣкъ трѣбва да следва първото и да се отклонява отъ второто.

Упражнение.

Следъ като се опознахме съ човъшката душа, нека си зададемъ следното упражнение: въ течение на три дни, първо, да живѣемъ напълно въ безстрастие—безъ гнѣвъ, завистъ, злоба, нервиране и пр. и *второ*, да бждемъ точни изпълнители на своитѣ задължения, послушни и търпеливи. Съ други думи, поставяме си задача да преживѣемъ три дни безъ болеститѣ на волята и сърдцето. На опитъ, обаче, ще видимъ, колко е трудно това. Ако си зададемъ упражнението и относно нашата мислителна страна, напр. да съберемъ своитѣ мисли върху нѣкой предметъ и по дълго време да ги задържимъ върху него, ще видимъ сжщото: че ние нѣма да успѣемъ това да сторимъ. Даже и нѣкоя книга да вземемъ да четемъ, пакъ мислитѣ ни отъ време на време ще се отклоняватъ. Какво трѣбва да се прави съ тия болести на човъшката природа, ще видимъ по после. Сега ще трѣбва да запомнимъ, въ що се състоятъ тѣ, да спремъ своето съзнание върху тѣхъ, както върху всѣка тѣлесна болка и да се стараемъ съ всички сили не само да ги не развиваме, но и отбѣгваме.

Третата страна на човъшката природа—духа.

Душата е обърната къмъ устройството на земния животъ.

До сега, говорейки за душата, ние не споменахме нищо, какво нѣщо сж *добродетелитѣ*, както и какво нѣщо е *благодѣйствието*. Това стана по тая причина, че тия двѣ нѣща не

се отнасятъ къмъ душата. Съ тѣхъ не се занимава душата, а *духътъ*. Както видѣхме и мислителната, и волевата, и чувствувачата страна на душата, — цѣлата душа е обърната изключително за устройване на нашия времененъ, земенъ животъ.

Всичкитѣ *познания* на душата се градятъ въз основа на онова, което ни дава опита. *Дейността* е насочена да удовлетвори нуждитѣ на временния животъ. *Чувствата* се раждатъ и поддържатъ само отъ видимитѣ състояния на душата. Това е нейната работа и предназначение. Всичко онова, което стои по-високо отъ казаното, то не е нейна работа. Ако, обаче, понѣкога въ нея става нѣщо по-горно отъ казаното, това сж гости, които идватъ у нея отъ по-горнята област — духа.

Какво нѣщо е духътъ?

Това е *силата*, която Богъ вдѣхналъ въ лицето на човѣка, когато привършилъ неговото сътворение. Всички растения и животни по земята, по Божия заповѣдъ, произведени сж отъ земята. Човъшката душа е сходна съ оная на животнитѣ въ своята нисша страна, ала въ висшата си страна тя несравнено много я превъзхожда. Това се дължи на нейното съчетание съ духа. Вдѣхнатиятъ отъ Бога духъ, като се съединилъ съ нея, издигналъ я високо надъ всѣка нечовѣшка душа. Ето защо ние забелезваме вжтре у себе три вида нѣща: 1) *първи видъ* — нѣща, свойствени на животнитѣ, 2) *втори видъ* — нѣща, свойствени на одуховената душа и 3) *трети видъ* — нѣща, свойствени само на духа.

Като сила, която е излѣзла отъ Бога, духътъ човѣшки знае Бога, търси Бога, и въ Бога намира покой. Човѣшкиятъ духъ по единъ вжтрѣшенъ свой усѣтъ се удостовѣрява, че е излѣзълъ отъ Бога, поради това чувствува своята пълна зависимостъ отъ Него, съзнава се длъженъ да Му угажда и да живѣе само за Него и чрезъ Него.

Про. витѣ на духа.

Проявитѣ на духа сж: 1) *Страхъ Божи.* Всички хора, на каквато степенъ и развитие да се намиратъ, знаятъ, че има върховно сжество, Богъ, Който всичко е направилъ, всичко владѣе и управлява, че и тѣ въ всичко отъ Него зависятъ и Нему трѣбва да угаждатъ, че Той е сждия и издovъздаятель на всѣкиго, споредъ дѣлата му. Такъвъ е *естествения символъ, написанъ въ човѣшкия духъ.* Като го изпзѣдва, духътъ благоговѣе прѣдъ Бога и е изпълненъ съ страхъ Божи.

2) *Съвестъ.* Като съзнава себе си задълженъ да угажда на Бога, духътъ нѣмаше да знае, какъ да изпълни тая своя длъжностъ, ако не го ржководѣше съвестъта. Като вдъхналъ духъ у човѣка, Богъ съобщилъ частичка отъ Своего всезнание въ тоя естественъ символъ на вѣрата — духа. А като направилъ това, Богъ начерталъ у него и исканията на Своята светостъ, правда и благостъ, като поржчалъ на самия духъ да наблюдава за изпълнението и да се сжди самъ въ случай на изправностъ или неизправностъ. Тая страна на духа е именно съвестъта. Тя показва,

кое е право и кое неправо кое е угодно на Бога и кое негодно, кое трѣбва и кое не трѣбва да се върши. Като показва това, тя властно ни принуждава да вършимъ онова, което е добро и ни награждава като го извършимъ, а ако не го извършимъ, наказва ни. Съвестъта е *законодатель, пазителъ на закона, сждия и наградителъ.* Тя е — естествена скрижалъ на Божия заветъ, който се простира върху всички хора. Ето защо ние виждаме у всички хора — наедно съ страха Божи и действие на съвестъта.

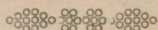
3. *Жажда за Бога.* Тя се проявява въ всеобщия стремежъ къмъ всевършенното благо и най-ясно се вижда въ всеобщото неудовлетворение отъ нищо тварно. Какво означава това недоволство? — Това, че нищо тварно не може да удовлетвори нашия духъ. Като излѣзълъ отъ Бога, човѣшкиятъ духъ търси Бога, Него желае да вкуси и като бжде съ Него, въ живо пребивание, съюзъ и съчитание, въ Него да се успокоява. Когато достигне това, човѣшкия духъ се успокоява, а ако недостигне, не може да има покой. Колкото и тварни нѣща и блага човѣкъ да има, — всичко обаче все не му стига. Всички хора все търсятъ и търсятъ. Търсятъ и намиратъ. Но като намѣрятъ, захвърлятъ го, и отново започватъ да търсятъ, та като намѣрятъ, отново да го захвърлятъ. Така безъ край. Това значи, че не онова и не тамъ търсятъ, което и кждето трѣбва. Не говори ли това ясно, че у насъ има сила, която постоянно ни тегли отъ земята и отъ

*земното нагоре към небето
и небесното?*

Достоинството на човъка,

Отличителната черта на човъка е човъшкия духъ. Човъшката душа прави човъка малко по

високъ отъ животнитъ, а духътъ го изтъква за нѣщо по малко отъ ангелитъ. У който човъкъ нѣма действията и проявитъ на духа, той не стои на *уровена на човъшкото достоинство.*

Дойдоха сестритъ!

С. Литаково, Орханийско. Сърдцата ни се изпълниха съ радостъ, очитъ съ сълзи, а душитъ съ възторгъ!

Сестритъ Ю. и А. посетиха гжстонаселения нашъ подбалкански беденъ край съ света мисия.

ПОСРЕЩАНЕ НА СЕСТРИТЪ ОТЪ ПРЕЗВИТЕРАТА И ДЪЩЕРА Й.

Две сестри отъ Бѣлия Кръстъ на работа, като разпространителки на духовна книжнина въ с. Литаково, орханийско. Сестритъ сж предъ кѣщата на св.щеника.

Най-после и между насъ пристигнаха две сестри отъ св. Курилска обителъ „Св. преподобни Иоанъ, Рилски чудотворецъ“, дето се подвизава Православното монашеско девическо братство: „Бѣли Кръстъ“.

Тѣ не сж съ високо образование, но и това, което иматъ е достатъчно, за да посрамятъ ученитъ на нашия вѣкъ, По примѣра на св. апостоли тѣ не знаятъ дълбоки науки, но иматъ небесна мдростъ и света чистота.

Както въ цѣлия нашъ Орханийски край, така и частно въ нашето село, се чувствува голѣма нужда отъ една проливна благодатна проповѣдь, която да даде храна и влага на почернѣлата и изпукана суха, отъ грѣхове и пороци, народна душа.

Ние благодаримъ на Бога, че тѣзи св. апостолки се явиха тъкмо на време на нашия ду-

отъ злия духъ, утешиха скърбещитѣ, и на мнозина, стоящи на кръстопѣтя, показаха истината и живота.

Дойдоха тѣ, ... благодатнитѣ сестри, единъ свѣтълъ лжчъ облѣхна морнитѣ чела на всички отъ селото ни млади и стари братя въ Господа.

Съ тѣхъ, както братственитѣ членове, така и другитѣ християни прекархме три истински

ДВЕ СЕСТРИ ОТЪ „БЪЛИЯ КРЪСТЪ“ И ЛИТАКОВСКОТО ПРАВОСЛАВНО ХР. БРАТСТВО. Въ средата е свещ. Борисъ Георгиевъ — работливъ и дѣенъ пастиръ. Урстиянитѣ държатъ въ рѣце иконитѣ и книжкитѣ, раздадени отъ сестритѣ.

ховень фронтъ срещу тъмнитѣ сили, за да затвърдимъ и спечелимъ победа.

Още въ първия день, на сестритѣ се падна честта да избършатъ сълзитѣ на две видни семейства, потънали въ скръбъ и трауръ, — жертва на злото, което го има въ селото.

Колкото силитѣ имъ позволяватъ, въ участъка на бойната ни църковна позиция, тѣ превързаха духовно раненитѣ

Божествени свети служби. Храмотъ ни бѣше пълненъ съ богомолци.

Неизказана сладостъ чувствувахме всички въ сърдцата си при хубавото пѣние на сестра А. Сестра Ю. прочете единъ апелъ къмъ всички братя и сестри въ Господа, да се проникнемъ отъ предстоящитѣ сждбоносни за народа ни дни, и, да възпламенимъ Божествената изкра въ душитѣ си, за

по-добър човъшки и светъ животъ. Всѣка дума и речъ се просто гълташе отъ християнитѣ, съ притаенъ духъ, развълнувана душа, следѣха всѣко движение на сестрата. Дълбоко се врѣзаха словата Божи въ сърдцата на всички ни и нивга нѣма да забравимъ тѣзи тържествени и свети минути.

Братството и всички християни сж извънредно много доволни отъ тѣхното посещение.

Много семейства ги каниха и се надпреварваха кой по рано да ги вземе у дома си. Не остана кжща, дете да не оставятъ по нѣщо. Разнесоха почти всички книги, икони и кръстчета. Каква света наистина

сѣидба! Много отъ посетитѣ зрънца ще дадатъ и плодъ, а този плодъ ще бжде благодатенъ и спасителенъ за нашия народъ. Дерзайте, девизи мждри, подиръ васъ следватъ вашитѣ дѣла! Труденъ е подвига ви, но вижте той е свѣтлина — ореолъ надъ чиститѣ ви чела! Христосъ Богъ е надеждата, силата, славата и вашето виличие! Напредъ съ хоругвата свещенна и съ Сионски пѣсни да възпѣемъ на най-кроткия, най-светия, и любещъ нашъ Христа, да победимъ тъмнитѣ адови сили, които днесъ сж пленили хиляди човъшки души!..

Свец. Б. Георгиевъ.

Дойдоха тѣ!

Дойдоха тѣ, сестритѣ благодатни
Всрѣдъ живота буритѣ видѣли:
Стенане, плачъ и сълзи неознатни
Вредъ свѣта страдания го залѣли.

Сърдечни рани с'благость тѣ измиватъ,
Братъ отъ сънь мъртвешки тѣ събуждатъ,
Навредъ сирмашки сълзи тѣ истриватъ,
К'Богу, блудни синове привеждатъ.

Съсъ прошка, милость, миръ, -огньове нови
Тѣ запалятъ всички намъ в' сърдцата;
Трошатъ черни демонски окови,
На вси къмъ Бога отварятъ тѣ вратата.

Въвъ миръ, незнайни сладости небесни
В'селско братство ние преживѣхме,
Сестри! с'молитви свети, -Божи пѣсни
С'васъ, въ души си Бога ний видѣхме.

Та всѣки: братъ да стане — Боже чадо
Едно да бждемъ — Твое Боже стадо!

с. Литаково. Орханйско.

Свец. Б. Георгиевъ.

Женското движение и неговата по-гръшна посока.

„Време е вече нашето женско движение да обърне цѣлия си фронтъ къмъ просвѣта и помощъ на българскитѣ майки, а политиката да остави малко по-настрана“.

Д-ръ Т. Витановъ.

Едно отъ доста интереснитѣ явления въ свѣта презъ последнитѣ нѣколко десетилѣтия е тѣй нареченото „женско движение“. Въ неговитѣ редове има и мъже и жени. То ратува за еманципация (освобождение) на жената, бори се да се дадатъ на женитѣ всички права, каквито иматъ мъжетѣ.

Искаме да спремъ вниманието на читателитѣ върху тоя ламтежъ за свобода, права и равенство, у днешнитѣ жени-еманципаторки, за да видимъ колко е несъстоятелна и крива насоката на това движение.

Пълно равенство нѣма на небето; такова не може да съществува и на земята. Който мисли, че мъжътъ и жената могатъ и трѣбва да иматъ еднакви права и задължения, такъвъ много се лъже. Увѣренъ съмъ, че той не познава физическото и духовно различие между дветѣ половини на човѣчеството, което различие осуетява всѣки опитъ за пълно равноправие. Че има различие между мъжа и жената не само въ физическата, но и въ духовната имъ природа, това не иска доказване. Всѣкиму е известно, че мъжътъ е съ силни мишци, предприемчивъ духъ, любознателенъ въ областта на науката и техниката съ гореща кръвъ, която го тика къмъ политически борби и завоевания.

А жената? По природа слабо и нежно същество, тя се чувствува добре само въ семейния кътъ, надъ гергефа, заобиколена отъ любимитѣ си деца. Нейни идеали сж добре

обзаведеното домакинство, нареждане и украсяване къщата, постване градинка съ хубави миризливи цвѣта и др. отъ този родъ.

Различието въ характеритѣ и теженията на мъжа и жената ясно проблѣсва, когато тѣ заедно отидатъ нѣкъде, напр. — на гости.

Мъжетѣ завързватъ разговоръ за науката, политиката, живота, търговията и редъ други работи, за които тѣхнитѣ съпруги не се интересуватъ. А въ сжщото време женитѣ, на друга страна, разискватъ за модата и децата, преглеждатъ журнали и модели, говорятъ за костюмитѣ, които мислятъ да си ошиятъ за предстоящия сезонъ, съобщаватъ си нѣкои новини изъ женския свѣтъ и т. н. — работи, за които мъжетѣ мислятъ, че не струва и да се приказва.

При тия тѣй очебнни различия въ характеритѣ, какъ еманципаторитѣ ще могатъ да накаратъ жената да вземе бюлетината и да се запжти къмъ урната, за да избира общински и окръжни съветници или народни представители, когато тя съвсемъ не се интересува отъ политика? Не е ли изнасилване на женската природа това искане да се въвлече и жената въ партизанскитѣ борби?

Нѣкои мислятъ, че като варатъ и женитѣ въ политическия животъ, борбитѣ ще станатъ по-идейни и легални, ще се смекчатъ партизанскитѣ страсти и нрави. О, да би било така! Но действителността ни говори тѣкмо обратното. Жената не само нѣма да омокоти нравитѣ, но и сама ще се зарази отъ партизанския шовинизъмъ, който днесъ е обзелъ мъжетѣ. На тия, които не вѣрватъ това, азъ бихъ препоръчалъ да си спомнятъ какъ неотдавна въ

„любаветъ“ на крайни политически партии се чуваха жени да говорятъ съ ненависть противъ строя и богатитъ, какъ тѣ се заканваха и заплашваха съ кървава революция и диктатура на пролетарията. Па ако и това е недостатъчно, азъ бихъ ги посъветвалъ да прелистятъ вестниците и да прочетатъ, какъ преди 2-3 години жени, госпожици и момичета, макаръ и малко на брой, съ оржжие въ ржка сж вземали участие въ бунтоветъ противъ властта.

Да, политиката нищо добро не ще донесе за обществото, като въ нея се увлече и жената. Тя не ще съдействува ни най-малко за нейното издигане, а по-вѣроятно е, че политическия права ще разсѣятъ жената, ще я отклонятъ отъ нейнитъ прями задължения, ще я опартизанчатъ, а може би и ще понижатъ нейния моралъ.

Всички викове противъ „робството“ и „безправиеото“ на жената у християнскитъ народи е просто аларма — дигане шумъ съ цель да се демагогствува. Да се говори, че жената християнка е онеправдана, че нейната участъ е тежка, значи да се изопачаватъ фактитъ. Такова твърдение не отговаря на действителността. Жената у християнскитъ страни има права не само въ семейството, но и вънъ въ обществото. Забранена ли е науката за жената? Малко ли жени има чиновнички, учителки, аптекарки, лѣкарки, художнички, музикантки, писателки? Нима това не стига? Нима никоя отъ заеманитъ такива длъжности не преставава благоприятна почва за самообразование, за умствено издигане и за изпълнение чувствуванния дългъ къмъ обществото? Напротивъ, това е предостатъчно и напълно отговаряеще съ особеноститъ на женския полъ и характеръ, когато пъкъ политическата арена е съвсемъ непоходяща за състезание на женитъ.

Колко има въ днешно време хуманни и благотворителни дружества, въ които женитъ сж първи. Тѣ и днесъ не сж изгубили значение въ християнската църква, а се радватъ на едно завидно положение. Църковно-народния съборъ въ новия Екзархийски уставъ вписа членове, които даватъ право и на женитъ да бждатъ избирани за църковни настоятелки. И тамъ тѣ наистина могатъ да бждатъ полезни, защото църковното настоятелство е учреждение за религиозна просвѣта и благотворителность, а не партизански институтъ.

Като учителка и писателка, жената може да допринесе твърде много за възпитанието на учащата се младежъ и за облагородяване общественитъ нрави.

Единъ примѣръ за иллюстрация.

Следъ откриване Америка, преди 500 г., много европейци отишли въ нея да търсятъ богатства — едни въ златнитъ руди, други въ земята чрезъ обработването ѝ. Образували се плантации (чифлици), въ които се произвеждало оризъ, кафе, тютюнъ, памукъ, захарна-трѣсъ и др. продукти. За да успѣва работата имало нужда отъ много работни ржце. По съвета на едного взели да докарватъ негри отъ Африка. Испанцитъ и тѣхнитъ наемници като разбойнически шайки нападали беззащитнитъ негри, заковавали ги въ вериги, водѣли ги въ далечна Америка и тука ги правѣли роби. Всѣка година стотина кораби въ Африка се натоварвали съ жива стока и хиляди нещастни негри за винаги се прощавали съ родното си огнище. Въ Африка негрѣтъ билъ купуванъ за 60-70 лв., а въ Америка се препродавалъ и достигалъ до 3-4,000 лв.

Положението на роба било окаяно. Той се третиралъ като животно; камшикѣтъ на надзирателя постоянно плющялъ по гърба му.

Нито болестта, нито старостта могли да предизвикат нѣкакво състрадание у каменнитѣ сърдца на тѣхнитѣ господари. Цѣлиятъ животъ на негритѣ билъ верига отъ трудъ мизерия, страдания и свършвалъ по-зле и отъ кучето.

Трѣбвало да се обърне вниманието върху злото на цѣлия християнски миръ; трѣбвало да се представи ужаса на робството въ такива ярки и живи бои, щото да трепнатъ и най-коравитѣ сърдца. Тази благородна задача взела на себе си и прекрасно изпълнила *Гарриетъ Бичеръ Стоу*, авторката на книгата „*Чичо Томовата колиба*“.

Бичеръ Стоу се родила въ 1811 г. въ Северна Америка. Възпитана въ религиозенъ духъ, тя се мъчила отъ тежкото положение на робитѣ и считала за свой дългъ, доколкото може, да облекчи горчивата участъ на американскитѣ негри.

„Трѣбза да се разбуди спящата съвестъ на хората, мислела Гарриетъ. Трѣбва да се напише такава книга за робитѣ, която да удари всички по сърдцето, отъ всѣка страна на която да се чуватъ плача и терзанията на угнетенитѣ. Трѣбва да се нарисуватъ предъ читателитѣ редица картини отъ ония ужаси, които се вършатъ по плантациитѣ...“

Еднажъ тя била въ църква. Молитвата особено трогнала сърдцето ѝ. Ней се щѣло да вижда обичъ между хората, ней било жалко за нещастнитѣ негри; сѣщото страдание искала да види и въ другитѣ къмъ нещастнитѣ роби. Тя си спомнила единъ такъвъ мъченикъ — Тома. Бързо се завърнала въ къщи седнала надъ книгата и написала разказъ за смъртта на чичо Тома. Когато разказътъ билъ свършенъ Бичеръ Стоу го прочела и сама се разплакала.

— Боже мой! Боже мой! Нима това никого нѣма да трогне?

Мжжътъ ѝ не билъ въ къщи и тя прочела, написаното на дветѣ си дѣца. Тѣ се разплакали и съсълзи на очи повтаряли: — Мамо, мамо! На свѣта нѣма нищо по-сташно отъ робството!

Тѣй се почнала бележитата посетна книга „*Чучо Томова Колиба*“. Туй било викъ на трогнато сърдце и тоя викъ покъртиль цѣлия християнски миръ.

Когато книгата била свършена и издадена, всички я купували. Въ Америка въ едно късо време се разпродали повече отъ 40,000 екз. Въ сѣщото време книгата била преведена на 20 езика. Тя се разнасяла по свѣта като необикновенъ звънъ, който събуждалъ спящата човѣшка съвестъ. Американцитѣ взели да се срамуватъ, че между тѣхъ се търпятъ такива ужаси. Цѣла северна Америка се обявила за защитница на робитѣ, южнитѣ американци, между които най-вече имало плантатори и такива, които се нуждаели отъ робитѣ, се възбунтували отъ това ново течение и не искали да се подчинятъ на никакви нови закони. Вследствие на това избухнала междусобна война, която се продължила 2 год. и се свършила съ пълното освобождение на всички роби-негри. Сега негритѣ сѣ пълноправни граждани на Америка. Между тѣхъ се срещатъ не малко учени писатели, артисти, художници, богати търговци и видни проповѣдници. Никога тѣ нѣма да забравятъ своята велика защитница — Гарриетъ Бичеръ Стоу“.*)

Ето какво могла да направи една жена за освобождението на робитѣ: И това се постигнало не съ политически речи въ камаритѣ и по площадитѣ, а просто съ вдъхновеното перо на една писателка. Превратътъ, който направила „*Чичо Томовата колиба*“ на Бичеръ Стоу

*) Божии работници — 32 — 35 — Швец. Гр. Петровъ.

е несравнено по-голям и съ-добри последствия за човъчеството, отколкото прословутитъ 14 „точкѣ“ на покойния американски председател Уйлсонъ или отъ платформитъ на кой и да е другъ виденъ политически мъжъ на Европа.

Женското движение въ днешния си видъ е едно необходимо явление. То е напълно законно, но само за ония страни, кждето жената действително е въ робство. Такива страни могатъ да бждатъ Турция, Китай и др., кждето жената не смѣ да излѣзе на Божия свѣтъ и е твърде ограничена. Но въ едни християнски страни, въ които не само на теория, но и на практика жената има твърде голѣми правдини, това дви-

жение е безсмислено и дори вредно. То може да бжде дѣло само на лица, които гърсятъ права безъ да говорятъ за задължения. Но тамъ е белята, че който има права, трѣбва да има и задължения. Свобода и права безъ задължения е пагубна слободия.

Уважаеми сестри, използвайте правата си, които имате. Тъ сж предостатъчни. Но и изпълнете дълга си като християнки като съпруги, майки и понѣкога-обществени служителки. Тогава само вий ще сте доволни, ще сте щастливи и никакви речи за „равноправие“ не ще могатъ да нарушатъ душевния ви миръ!

Свещ. Цв. Христовъ.

Б Е Л Е Ж К И

Умоляватъ се всички абонати да побързатъ съ изплащане на абонамента си, който да изпращатъ на адресъ: София, Св. Синодъ, редакция „Християнка“. Умоляватъ се сжщо г-да настоятелите да побързатъ съ събирането и внасянето на абонамента.

Следъ четиримесечно лѣчение нашиятъ редакторъ, Архимандритъ Стефанъ Абаджиевъ напусна Климентинската болница, като продължава да ходи въ сжщата на превръзка. Раната на ржката му още не е заздравела, но върви къмъ подобрене. За бждещата дѣеспособность на ржката му неможе нищо да се каже. Сега той пише съ лѣвата ржка, както и презъ най-критическитъ и тежки моменти на живота му (инфекция, искане да се ампутира ржката, висока температура и пр.) той не преставаше да пише—корегира и управлява печат-

ницата, както и да се грижи за изплащане задълженията на братството ни. Книжка: 3, 4 и 5 на „Християнка“ т. г., както и житията на: св. Иванъ Рилски, св. Димитрий, св. Николай сж писани, редактирани и корегирани отъ него въ болницата.

Той и братството много благодарятъ на г-нъ управителя лѣкаръ на климентинската болница - г-нъ д-ръ Матевъ, както и на сестритъ монахини, за положенитъ отъ тяхъ голѣми трудове за запазване живота на редактора ни.

Последния и братството ни много благодарятъ и на всички многобройни посетители, които презъ време на лѣчението му въ болницата го посетиха или му писаха. Особено благодарятъ на Негово преосвещенство епископъ Варлаамъ и на Христо Поповъ, секретаръ на Св. Синодъ за положенитъ отъ тяхъ трудове по лѣкуването на о. редактора ни. Сжщо сърдечно благо-

даряят и на Н. В. преосвещенство католическия епископъ Пъевъ за посещенията му.

Празникътъ на християнизиране младежъта. — 4. Декемврий.

Въ всички почти градове на царството тоя день е особено отпразнуванъ при живото участие на учащата се младежъ. На много мѣста сж устройвани духовни забави, концерти; разпространявана е духовна книжнина и пр. Особено живо участие въ отпразнуванетоъ вземаха християнскитъ братства. Тѣхнитъ членове бѣха най-добритъ пионери. Жалко е, обаче, че християнски братства нѣма на всѣкжде основани, особено по селата. Въ последнитъ слабо се е отпразднувалъ 4 декемврий и малко се е направило за християнизиране на младежъта.

Който владѣе младежъта, той има бждещето. Не трѣбва да се забравя това. Църквата изпусна младежъта. Сега има силно течение за прибирането ѝ подъ нейна сѣнка. Свещеници, моментътъ е светъ и сждбноносенъ. ! Не дремете. Използвайте настроението за прибирането на младежъта подъ знамето Христово. Основавайте християнски братства. Изпълнете дълга си! Майки, добри християнки, помагайте на свещеницитъ въ работата имъ по уреждането на Братствата. Помагайки тѣмъ, вие полагате грижи за своитъ деца.

„Сп. Зовъ“ — Съюзътъ на православнитъ юношески и ученически дружества е започналъ издаванетоъ

на свое списание. Вече сж излѣзли 1 и 2 книжка на списанието въ единъ свитѣкъ. По своята художественостъ, по своя отбранъ материалъ, по участието на видни лица, като сътрудници, списание „Зовъ“ е първо у насъ образцово списание. Цената му е 40 лв.—сѣвсемъ евтино. Би трѣбвало това списание да се получава отъ всички младежи у насъ. Родителитъ, които скжпятъ своитъ деца, ежегодно трѣбва да имъ поднасятъ въ подарѣкъ сп. „Зовъ“. Списанието се печата въ печатница „Бѣль Кръсть“.

Календарчето „Християнка“ за 1927 г. Излѣзе отъ печатъ календарчето „Християнка“, печатъ и издание на „Бѣлия Кръсть“. То е малко джебно календарче съ красиви корици, 48 стр., съ следното подбрано съдържание: Нова година, ново щастие; на служба Христу; Скърбитъ въ живота; Завещанието на апостола; Въ храма; Дойдете при мене; Законъ за въ живота; Сегашитъ хора; 40 дни постъ; Забранени родства; Официални праздници; Църковни праздници; Пасхалия; Кога не се прави спомени за умрѣлитъ и вѣнчания; Месни седмици, месецесловъ съ всички бѣлгарски светии. Струва 3 лв. въ предплата, като на изписвашитъ повече отъ 50 се прави единъ левъ отстъпка. Пощенскитъ разноски сж на редакцията. Молимъ всички ревностни абонати на сп. „Християнка“ да се постараятъ да разпространятъ Кален. „Християнка“. Изписванетоъ става отъ редакцията на „Християнка“, София, Св. Синодъ.

КНИГОПИСЪ

Истината по предаванетоъ на Дяконъ Игнатий— Василь Левски.

Отъ *Д. Кацевъ* — Бурски, анкета, извършена въ Ловечъ 1925 г., малъкъ французски форматъ, 192 стр., XVI таб., съ 6 портрета въ текста и приложение на две фаскимилета, печатница „Бѣль Кръсть“, Курилски манастиръ, 1926 г.

Напоследъкъ както въ печата, така и съ беседи въ София и про-

винцията се поде викътъ да бжде корегирана историята, която бѣше записала съ най-черни краски предалството, извършено въ с. Кърчина презъ 1872 г., дето бѣше заловенъ най-великиятъ отъ апостолитъ за свободата на бѣлгарския народъ. Клеймото, хвърлено върху Попъ Кръсть като предателъ на Дяконъ Игнатия — Левски бѣше петно, хвърлено върху цѣлото духовенство. Поде се вълчи вой върху всичко, онова, което носи черно одяние и

по тоя начинъ се подсигури борбата на нахлуващото безвѣрие въ страната ни и се разклатиха устоитѣ на българската църква. Въ това иматъ дълъгъ мнозина, а най-вече тия, които безъ да провѣратъ основно единъ колкото щекотливъ, толкова и дразнешъ народното честолюбие въпросъ, на приумица разнасъха изъ пѣсни и учебници, и исторически не-доносчета тази неистина.

Дали народа поумнѣ, или пъкъ има други причини, но отраднo впечатление прави, че мнозина сж се заели да възстановятъ истината по това предателство, макаръ и следъ петдесетъ години. Две сж теченията, които напоследъкъ вече се канализираха и даватъ възможностъ на обществото да ги следи съ живъ интересъ. Едното отъ теченията е поддържано отъ историка г. Д-ръ Д. Страшимировъ, а другото отъ писателя г. Д. Кацевъ — Бурски. Първиятъ продължава да твърди, че предателъ е попъ Кръстю, безъ да има достатъчно доказателства за това, а се силее на сложениятъ по това време обстоятелства, които сж дали възможностъ на п. Кръстя да преспи само една вечеръ въ затвора. Втория, обаче, като че ли е по-щастливъ въ своитѣ изследвания. Нашитѣ читатели вече видѣха въ първитѣ книжки на „Християнка“ и

сж прочели направената анкета, която твърде много изяснява въпроса. Г. Кацевъ особено се силее на две писма, писани отъ подпредседателя на Привременното правителство Цвѣтко х. Павловъ, който е билъ най-довѣреното лице на Левски и е разполагалъ напълно съ средствата на комитета, като е купувалъ и продавалъ оржие на революционеритѣ членове. После г. Кацевъ е успѣлъ въ своята книга да ни даде пълна и ясна картина отъ тогавашнитѣ събития, описалъ ни е напълно характеритѣ на действащитѣ лица, които не особено мѣсто ще могатъ да заематъ въ историята при това ново освѣтление. Книгата е ценна, че въ нея сж помѣстени две дописки на п. Кръстя и писмото на Левски, съ което обвинява Ловченци, че се готвятъ да го предадатъ.

Ние препоръчаме на нашитѣ читатели да прочетатъ тая книга и единъ пѣтъ за винаги си съставятъ едно мнѣние по тоя въпросъ, който има чистъ народенъ характеръ и не принадлежи само на историцитѣ и на Ловчанци.

Цената на книгата е 25 лева и може да се достави отъ редакцията на сп. „Християнка“ и отъ автoра — ул. Веслецъ № 24. София.

ПОЩА

Получихие следното писмо.

Бургасъ, 29 XI 1926 г.

Здравейте всички отъ Бълия Кръсть,

Получавамъ отъ Васъ книжкитѣ на лубавото Ви списание „Християнка“. Днесъ прочетохъ получената V-а книжка, която ме намъри въ голъми грижи: опечалена отъ близка роднина. Какво насърчение ми донесе. Колко е приятно списание „Християнка“, единствено най-ценно списание въ България, съ отличенъ, разнообразенъ материялъ. Християнка надминава много и много списания, разбира се, които съмъ чеда, съзнавамъ това, и сърдечно обещавамъ, че никога нѣма да изоставя отъ да получавамъ сп. „Християнка“, То укрепява моето здраве. „Християнка“ е необходима и трѣбва да я получава и чете почти всѣко православно семейство. Дано Богъ благослови всичкы истински служители на християнската вѣра и прояви Христовата свѣтлина въ умоветъ и

сърдцата на цѣлия народъ. Най-искрено поздравлявамъ „Бълия Кръсть“.

Донка Костова

Получени пари.

Въ редакцията се получиха суми отъ следнитѣ лица: Свещ. К. Мариновъ с. Павликени 150 лв.; Василка Ботева, гр. Тръвна 40 лв.; Свещ. П. Константиновъ с. Краля-Бунаръ 150 лв.; Свещ. Ат. Стефановъ, с. Белене 85 лв.; Прот. Ст. Поповъ, с. Ачларе 150 лв.; Стефанъ Грънчаровъ, с. Тръмбешъ 40 лв.; Иванка Данаилова, Русе 150 лв. Гроздана Т. Колева, Харманли 40 лв.; Прот. П. Комаровъ с. Костенецъ 33.70 лв.; Иванъ Ганевъ с. Странско 40 лв.; Ст. П. Георгиевъ с. Кара Сарлици 47 лв.; Недѣлка Джамова, Пловдивъ 40 лв.; Анка Пинкова отъ с. Арнаутъ 40 лв.; Икономъ Ст. Ганчевъ отъ гр. Варна 120 лв.; Ан. Пв. Ерининъ отъ с. Гол. Бълево 40 лв.; Зеновия Колева с. Батошево 40 лв.; Пона Д. Попова отъ гр. Луковитъ 200 лв.

ПРОДЪЛЖАВА СЕ ПОДПИСКАТА ЗА ЗАПИС-
ВАНЕ АБОНАТИ ЗА IV ГОДИШНИНА НА

„ХРИСТИЯНКА“

И презъ IV годишнина Християнка си остава вѣрна на своя духъ и на вѣчнитѣ истини, за които благо-ветствува до сега върху своитѣ страници. По прежнему, тя ще бжде религиозно-назидателно, литературно и публици-тично списание, въ техническо отношение значително по-добро, изящно, достъпно и за най-простия и интересно за всѣки интеллигентъ. Въ продължение на една година (отъ априлъ т. г. до априлъ 1927 г.) „Християнка“ ще даде 10 книжки — за всѣки месецъ по една, съ изключение на Юлий и Августъ. Тя ще засили иллюстрациитѣ, като наредъ съ религиознитѣ картини отъ знаменити художници, ще даде и много картини на наши родни светии и изъ битовия животъ. Въ нея ще намѣрятъ мѣсто образци на художест-вена белетристика, статии по въпроситѣ за християнското вѣроучение и моралъ, апологетика, разкази и изъ свеще-ната история, изъ живота на светитѣ Божии угодници, по възпитанието, домакински известия, съвети и пр. и пр.

А бонаментътъ и за презъ IV годишнина остава сжщия — **60 лв.** на фина бѣла хартия и **40 лв.** на обикновена хартия.

Който запише 15 нови абонати (които не сж били такива презъ III година) и внесе напълно абонамента имъ или пъкъ събере и внесе напълно абонамента на 20 стари абонати — ще получи веднага премия 1 екземпляръ жития за м. януарий или (кога бжде готовъ) за февруарий, на хубава хартия. Запише ли 20 нови абона-ти или пъкъ събере абонамента на 25 стари абонати и го внесе на пълно — ще получи „Библия въ картини“ 1 екземпляръ, за 25 нови абонати — 1 „Библия въ картини“ подвързана.

Записвайте се за Християнка год. IV.

Разпространявайте Християнка!

Цена 8 лева

ИЗДАВА БЪЛИЯ КРЪСТЪ НА БЪЛГ. ПРАВОСЛ. ЦЪРКВА

ВСИЧКИ МАТЕРИАЛИ СЕ ИЗПРАЩАТЪ ДО РЕДАКЦИЯТА
НА „ХРИСТИЯНКА“ — СОФИЯ, СВ. СИНОДЪ,
НА СЪЩИЯ АДРЕСЪ СЕ ВНАСЯТЪ СУМИТЪ И СТАВА
ЗАПИСВАНЕТО.

Печатница „Бълъ Кръстъ“ Курилски манастиръ (Софийско)